

Anmeldelse: BOTANISKE LOKALITETER I NORDVESTJYLLAND

Boganmeldelse:

Anne Marie Steffensen, Holger Søndergård, Ib Nord Nielsen, Jørgen Nordquist, Svend Møller Nielsen & Søren Telling. Botaniske lokaliteter i Nordvestjylland. BFNs forlag, 2016, 214 sider, pris 250,00,-

Da denne appetitlige bog dumpede ind af brevsprækken til anmeldelse, havde jeg frisk erindring og praktisk erfaring med en anden botanisk guide, nemlig den fine ”En guide till Ölands växtvärld” af T. Gunnarsson (2014), og sammenligninger mellem disse to moderne botaniske vejvisere lå derfor lige for. Men derom senere.

Nordvestjylland er lidt af et naturmekka i Danmark. Kombinationen af højtliggende skrivekridt og palæogent kalk, næringsrige morænejorde og næringsfattigt flyvesand giver muligheder for mange forskellige jordbundstyper. Læg hertil stor topografisk variation med ofte fugtige, hævede marine flader og højtliggende bakkepartier med stejle skrænter, skabt af haverosion i Littorinatiden. Geografisk dækker den nye guide Thy, Hanherred og dele af det sydvestligste Vendsyssel (fanger lige netop Store Vildmose), hvor de næringsrige morænejorde generelt er stærkt opdyrkede og effektivt drænde, mens de kystnære terræner rummer nogle af Danmarks mest spektakulære landskaber og meget store naturværdier. Forventningerne til en ekskursionsvejledning for dette skønne område var hermed spændt til det yderste, da jeg åbnede bogen. Jeg blev ikke skuffet.

Det drejer sig om en no-nonsense guide – ingen unødige svinkeænder, just the good stuff. Bogen indledes med en kort vejledning til brugeren, herunder om færdselsregler i natur og nationale plantefredninger. Et kort afsnit om trusler mod planter og plantesamfund stritter måske lidt i konteksten, men det ligger jo altid mere eller mindre eksplicit i baghovedet, når man går rundt derude. Efter en skematisk over-

sigt over Nordvestjyllands naturtyper og Natura 2000 er der blevet plads til en kort omtale af geologien i de kalkforekomster i området, som er så vigtige for den rige flo-

ra. Denne inklusion af andre emneområder end lige botanik er karakteristisk for bogen: naturinteressen er bred og fængende. På side 22 og 23 kommer så oversigtskortene, som jo i stedet godt lige kunne have været trykt på indersiden af omslaget, så de var nemme at finde. Det er de nemlig i den ølandske guide!

Så går vi i gang med godterne. Hver lokalitet er beskrevet med flotte landskabsfotos og nærbilleder af nogle af de planter, man finder her. Jens Christian Schou har leve-

ret mange af disse billeder, og han kan sit kram, men også generelt er fotomaterialet af høj kvalitet, hvilket bidrager væsentligt til helhedsindtrykket af bogen. Som mosel-

sker noterer jeg mig et farverigt billede af en *Sphagnum* på side 165! Hver lokalitet har også et specialtegnet detailkort med angivelse af punkter på turen, som er af særlig interesse. De forskellige forfattere har lidt forskellig stil, og det giver lidt heterogenitet i lokalitetsbeskrivelserne. Bedst fungerer efter min mening de lidt mere udførlige beskrivelser, der inkluderer noget om landskabets historie og variation, så man får en bedre forståelse for området. Beskrivelserne rummer oplysninger om adgangsveje og ejerforhold, nogle gange skal en privat ejer spørges før adgang! Men vigtigst er jo vejledningen hen til herlighederne, som kan findes, f.eks. Dværg-Ulvefod, Vår-Kobjælde, Purpur-Gøgeurt, Aks-Ærenpris, Skotsk Lostilk, Strand-Hornskulpe, Hjertelæbe og Liden Najade! Er man hit-jæger er det nemt at gå til, man slår simpelthen op i artsregisteret i slutningen af bogen: her er henvisning til hvilken lokalitet arten findes og også til billeder af arten. Endvidere til de 33 faktabokse med artsbeskrivelser, som er spredt gennem bogen.

Sammenlignet med Ölands-guiden savnede jeg så kun lige GPS-koordinater til lokaliteternes P-muligheder – indtil jeg, UPS, fandt en komplet liste bagerst i bogen.

Flotte landskaber, flot botanik, flot bog! Læs den i de lange vinteraftener og forbered næste sommers tur til et af Danmarks skønneste områder.

Bent Odgaard